

Obraćanje visokog predstavnika i specijalnog predstavnika Evropske unije, Valentina Inzka, na trećem zasjedanju Parlamenta za Evropu za 2011. godinu



Popraviti stanje u ekonomiji i vratiti se na put za Evropu

Dame i gospodo,

Sastajemo se u vrijeme kada je u središtu pažnje politike u BiH da se konačno počne sa formiranjem vlasti na državnom nivou. Većina građana će se složiti da je nezadovoljavajuće to što se ovo događa više od pola godine nakon općih izbora.

I nije slučajnost da je dugo razdoblje političke nesigurnosti i stagnacije popraćenopadom životnog standarda i rastom stope nezaposlenosti.

U takvim okolnostima, moglo bi se tvrditi da je jednostavno nerealno očekivati razgovor o “pozitivnom ciklusu” – u kojem ekonomski razvoj olakšava evropske integracije, a procesevropskih integracija podržava ekonomski razvoj.

Ali, zapravo, taj pozitivni ciklus nikada nije bio potrebniji nego sada Bosni i Hercegovini.

Upravo *zbog toga* što je situacija tako loša moramo učiniti sve što je u našoj moći da započnemo ovaj ciklus.

BiH treba Vijeće ministara

U nekim krugovima je postalo moderno da se sugerije da nepostojanje pravilno konstituisane vlade u stvari ne predstavlja pravi problem. Neki su čak napravili usporedbe između Bosne i Hercegovine i Belgije.

- Razlika između Bosne i Hercegovine i Belgije je u tome što polovica stanovništva Belgije ne živi u siromaštvu.
- Razlika je u tome što prošle godine u Belgiji izravna ulaganja u zemlju – a to znači stvaranje novih radnih mjesta - nisu umanjena za pola.
- Razlika je u tome što je Belgija već *unutar* Evropske unije i njeni građani uživaju privilegije i jamstva koje dolaze uz članstvo.

Bosna i Hercegovina treba Vijeće ministara **sada** – a ne za šest mjeseci.

Nove vlasti trebaju zaustaviti ekonomski pad i vratiti zemlju natrag na put ka evropskoj integraciji.

To znači pokretanje tog pozitivnog ciklusa – gdje se zemlja, popravljajući ekonomsku situaciju, približava članstvu u EU, a približavanje Evropi podrazumijeva bolju ekonomiju.

Prioriteti

Zakonodavni prioriteti uključuju donošenje Zakona o popisu stanovništva BiH. To je bitno za proces pristupanja Evropskoj

uniji. Također je i osnovni preduvjet za održavanje izbornih obećanja – jer vlasti ne mogu promijeniti stanje u ekonomiji *ukoliko* nemaju odgovarajuće statističke podatke kako bi se utvrdilo *što* treba učiniti *igdje* to treba biti učinjeno. Popis stanovništva će pružiti ove informacije.

Ostali prioriteti uključuju donošenje Zakona o obligacijama BiH i modernizaciju sistema bankarske supervizije, oba navedena prioriteta su ključni elementi u razvoju jedinstvenog ekonomskog prostora.

Dva su razloga za fokusiranje na ovo.

- Prvi je da je razvoj jedinstvenog tržišta u Bosni i Hercegovini logičan korak prema učešću u jedinstvenom tržištu Evropske unije.
- Drugi je da će vam razvoj jedinstvenog tržišta pomoći da poboljšate trgovinu, privučete investicije, stvorite nova radna mjesta i poboljšate životni standard.

Ovo su snažni argumenti. Vjerujem da se parlamentarci moraju početi što više voditi ovim argumentima.

Pravi rad

Gledajući sadašnje stanje u tom svjetlu, jasno je da formiranje Vijeća ministara BiH nije glavni čin, nego samo uvertira.

Potrebno je da se formira Vijeće ministara, tako da pravi posao može početi.

Tokom ovog razdoblja u kojem je politika stajala na mrtvoj tački, a sve više građana ostajalo bez radnih mjesta, predstavnici vlada su rutinski artikulirali probleme dok suparlamentarci rutinski artikulirali rješenja.

Ovo ipak nije izričito pravilo. Bilo je onih koji pronalaze

rješenja u vlasti, a bilo je i onih koji obstruiraju u parlamentu, ali sveukupno, vjerujem da postoji ogromna rezerva konstruktivne energije u parlamentima.

Gledajući prisutne u ovoj prostoriji danas, znam da ima puno onih koji su nestrpljivi da prionu na posao.

Neučinkovitost i rasipništvo

I u medijima i u političkoj raspravi je u centru pažnje to koja stranka dobiva koja mjesta u kojoj vladi. Puno je manje pažnje poklonjeno pitanju koliko dobro ili loše vlade rade svoj posao nakon preuzimanja mandata.

Tu je i proporcionalan nedostatak procjene performanse političara kojim *isuu* vlasti, ali ipak imaju odgovornost prema svojim građanima.

Ne samo da Bosna i Hercegovina nije imala efikasnu vladu nekoliko godina nego je **nedostajalo i efikasne opozicije**.

U drugim zemljama **opozicija je ta koja osigurava dobro funkcionisanje vlade tako što vladu poziva na odgovornost**.

Bez konstruktivne i dinamične opozicije, standardi vlasti su niži. Samo u posljednjih nekoliko sedmica svjedoci smo demonstracija u različitim dijelovima zemlje protiv neučinkovitosti i rasipništva vlade. Vjerujem da ova opozicija treba prvo doći od parlamentaraca.

Na parlamentarcima je odgovornost da djeluju tako da vlade u Federaciji, Republici Srpskoj i državi zapravo rade posao za koji su izabrani.

A velik dio ovog posla je na jasan i razumljiv način postavljen u procesu pristupanja u EU. To je taj pozitivan ciklus koji može pomoći Bosni i Hercegovini da pronađe izlaz iz ove trenutne, potpuno nezadovoljavajuće situacije. To je ciklus

u kojem reforme potrebne za članstvo u EU počinjuda donose ekonomske koristi, dok poboljšanje ekonomije stvara zamah za više reformi.

Vjerujem da parlamentarci imaju nezamjenjivu ulogu u pokretanju i održavanju ovog pozitivnog ciklusa i nadam se da će današnja rasprava podržati upravo tu ulogu parlamenata.

Hvala!